

**Sprawozdanie z wykonania planu działalności
Ministra Edukacji Narodowej za rok 2013
dla działu administracji rządowej oświata i wychowanie**

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**
Joanna Kluzik-Rostkowska
17 KWI. 2014

CZĘŚĆ A: Realizacja najważniejszych celów w roku 2013

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Najważniejsze planowane zadania służące realizacji celu	Najważniejsze podjęte zadania służące realizacji celu
		Nazwa	Planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2013 r.	Osiągnięta wartość na koniec 2013 r.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci młodszych	<p>Liczba dzieci 6-letnich (tj. urodzonych w 2007 r.) rozpoczynających w roku szkolnym 2013/2014 naukę w klasie I szkoły podstawowej.</p> <p>Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających w roku szkolnym 2013/2014 z edukacji przedszkolnej.</p>	<p>ok. 100 000</p> <p>76%</p>	<p>62 758</p> <p>74,1%</p>	<p>1. Wsparcie, przez placówki doskonalenia nauczycieli i poradnie psychologiczno-pedagogiczne, dyrektorów i nauczycieli przedszkoli oraz szkół podstawowych w zakresie działań zachęcających rodziców do podejmowania decyzji rozpoczynania obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie.</p> <p>2. Wsparcie organów prowadzących w przygotowaniu szkół do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, poprzez działania przewidziane w programie „Radosna szkoła” oraz przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie rozpoczynające naukę w szkole podstawowej.</p> <p>3. Zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego poprzez wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego.</p>	<p>1. Dyrektorzy i nauczyciele przedszkoli oraz szkół podstawowych otrzymali od placówek doskonalenia nauczycieli i poradni psychologiczno-pedagogicznych wsparcie w zakresie działań zachęcających rodziców do podejmowania decyzji rozpoczynania obowiązku szkolnego przez dzieci 6-letnie.</p> <p>2. Wspierano organy prowadzące w przygotowaniu szkół do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, poprzez działania przewidziane w programie: „Radosna szkoła” oraz przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie rozpoczynające naukę w szkole podstawowej.</p> <p>3-4. Opracowano ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie</p>

					<p>4. Ustawowe ograniczenie wysokości opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego.</p> <p>5. Promowanie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej wśród rodziców najmłodszych dzieci, poprzez kampanię edukacyjno-informacyjną.</p>	<p>ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 827), która umożliwiła zwiększenie dostępności wychowania przedszkolnego poprzez wsparcie finansowe jednostek samorządu terytorialnego, a także ograniczyła wysokość opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego.</p> <p>5. Promowano edukację przedszkolną i wczesnoszkolną wśród rodziców najmłodszych dzieci, poprzez kampanię edukacyjno-informacyjną, która miała charakter szerszy, niż pierwotnie planowano (m. in. uruchomiono specjalny adres e-mail – szesciolatek@men.gov.pl – przeznaczony wyłącznie do bezpośredniego kontaktu dla osób (głównie rodziców) zainteresowanych kwestiami związanymi z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego, a także zgłaszających uwagi dotyczące stanu infrastruktury, bądź przestrzegania przepisów oświatowych w szkołach; uruchomiono również infolinię pn. „6-linia”, z której mogą korzystać osoby zainteresowane kwestiami związanymi z obniżeniem wieku spełniania obowiązku szkolnego).</p>
--	--	--	--	--	--	---

2.	Poprawa poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty	Liczba uczniów – odbiorców działań przeprowadzonych przez Partnerów Koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie.	32 000	113 712	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zobowiązań w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa w szkołach sygnatariuszy listu intencyjnego, podpisanego w dniu 5 grudnia 2012 r. pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a 16 Partnerami – organizacjami pozarządowymi – tworzącymi Koalicję na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie. 2. Wspieranie kuratorów oświaty (poprzez organizowanie porad) w realizacji ustalonego przez Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2012/2013 kierunku polityki oświatowej państwa pn. „Wzmacnianie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych”. 3. Przekazanie organom prowadzącym szkoły i placówki, dyrektorom szkół, nauczycielom, rodzicom oraz wszystkim zainteresowanym, poprzez udostępnienie na stronie internetowej MEN w banerze Rok Bezpiecznej Szkoły, kompletnej oferty materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz dobrych praktyk dotyczących bezpieczeństwa w poszczególnych obszarach: klimat szkoły, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, przeciwdziałanie agresji i przemocy, bezpieczeństwo w sieci, profilaktyka uzależnień, zdrowy styl życia, przeciwdziałanie wykluczeniu, przestrzeganie zasad higieny i bhp, reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych, bezpieczny wypoczynek, udzielanie pierwszej pomocy. 4. Przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli, rad pedagogicznych 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Partnerzy zrealizowali zobowiązania w zakresie wzmocnienia bezpieczeństwa w szkołach poprzez działania na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie. 2. Zorganizowano narady dla kuratorów oświaty w zakresie realizacji kierunku polityki oświatowej państwa pn. „Wzmacnianie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych”. 3. Dla organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe, dyrektorów szkół i placówek, nauczycieli oraz rodziców uruchomiono portal www.bezpiecznaszkola.men.gov.pl, na którym zamieszczono oferty materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz dobrych praktyk dotyczących bezpieczeństwa w poszczególnych obszarach: klimat szkoły, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, przeciwdziałanie agresji i przemocy, bezpieczeństwo w sieci, profilaktyka uzależnień, zdrowy styl życia, przeciwdziałanie wykluczeniu, przestrzeganie zasad higieny i bhp, reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych, bezpieczny wypoczynek, udzielanie pierwszej pomocy. 4. Ośrodek Rozwoju Edukacji przeprowadził szkolenia z zakresu wzmacniania bezpieczeństwa w szkołach i placówkach dla nauczycieli, rad pedagogicznych oraz rodziców z zakresu podnoszenia kompetencji wychowawczych oraz umiejętności
		Liczba województw, w których odbyły się nie mniej niż dwa działania związane ze wzmacnianiem bezpieczeństwa w szkołach, przeprowadzone przez Partnerów Koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie.	10	16		

		Liczba szkół/placówek oświatowych, które w roku szkolnym 2012/2013 zrealizowały przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa.	3 000	1 135	<p>oraz rodziców z zakresu podnoszenia kompetencji wychowawczych oraz umiejętności skutecznej interwencji w sytuacjach problemowych (w tym szkolenia dotyczące substancji psychoaktywnych i zasad prowadzenia interwencji profilaktycznej wobec ucznia sięgającego po środki psychoaktywne, rozwiązywania sytuacji konfliktowych w szkole, rozwiązywania zachowań problemowych uczniów w okresie dorastania, wspierania procesu adaptacji uczniów przy przejściu na kolejny etap edukacyjny, rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych i budowania odpowiedzialnej postawy uczniów).</p> <p>5. Przeszkolenie pedagogów i psychologów w zakresie prowadzenia efektywnej interwencji na terenie szkoły w przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec ucznia.</p> <p>6. Przeszkolenie kadry zarządzającej szkół w zakresie tworzenia warunków bezpiecznej nauki i pracy w szkole.</p> <p>7. Przeprowadzenie otwartego konkursu ofert pn. „Bezpieczna i przyjazna szkoła - projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach” na realizację zadania publicznego i dofinansowanie projektów w zakresie poprawy bezpieczeństwa w szkołach.</p> <p>8. Przekazanie dyrektorom, nauczycielom, rodzicom,</p>	<p>skutecznej interwencji w sytuacjach problemowych (w tym szkolenia dotyczące substancji psychoaktywnych i zasad prowadzenia interwencji profilaktycznej wobec ucznia sięgającego po środki psychoaktywne, rozwiązywania sytuacji konfliktowych w szkole, profilaktyki zachowań problemowych uczniów w okresie dorastania, wspierania procesu adaptacji uczniów przy przejściu na kolejny etap edukacyjny, rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych i budowania odpowiedzialnej postawy uczniów):</p> <ul style="list-style-type: none"> – dla pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz ośrodków doskonalenia nauczycieli – z zakresu tworzenia programu wychowawczego i rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych w szkole, ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania dyskryminacji; – dla rad pedagogicznych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych – w ramach programu: „Jak sobie radzić z prowokacyjnymi zachowaniami uczniów? Metoda konstruktywnej konfrontacji”, którego celem jest zapobieganie konfliktom między nauczycielem a uczniami, poszerzenie umiejętności nauczycieli o nowe, bardziej efektywne metody radzenia sobie w sytuacjach prowokacyjnych i agresywnych zachowań ucznia, – dla nowych instruktorów i trenerów programu: „Golden 5” – w zakresie wspomaganie procesu adaptacji uczniów przy przejściu
		Odsetek szkół/placówek zgłoszonych do <i>akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole</i> , które posiadają procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.	95%	97,3%		

		<p>Odsetek szkół/placówek zgłoszonych do <i>akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole</i>, które oceniają za niewystarczające działania realizowane w trzech i więcej obszarach wskazanych w Roku Bezpiecznej Szkoły.</p>	10%	2%	<p>przedstawicielom kuratoriów oświaty i organom prowadzącym szkoły i placówki, wniosków i rekomendacji z monitoringu „Wzmacnianie poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych” – podczas konferencji podsumowującej Rok Bezpiecznej Szkoły.</p> <p>9. Wdrożenie w szkołach i placówkach wniosków z przeprowadzonego monitoringu „Wzmacnianie poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych”.</p>	<p>na kolejny etap edukacyjny – dla realizatorów programu profilaktyki uzależnień: „Unplugged” i programu: „Szkołna Interwencja Profilaktyczna”, – dla edukatorów i realizatorów programu: „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” – trening kluczowych umiejętności wychowawczych dla rodziców i nauczycieli umożliwiających wspieranie zdrowego rozwoju dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Ośrodek Rozwoju Edukacji przeprowadził szkolenia dla psychologów i pedagogów szkolnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wobec dziecka oraz uruchamiania procedury Niebieskie Karty w oświacie.</p> <p>6. Partnerzy Koalicji zorganizowali spotkania, seminaria i konferencje, mające na celu przeszkolenie kadry zarządzającej szkół w zakresie tworzenia warunków bezpiecznej nauki i pracy w szkole. We współpracy z MEN, Fundacja Banku Ochrony Środowiska zorganizowała 8 konferencji wojewódzkich dla dyrektorów szkół, dotyczących prozdrowotnego systemu żywienia uczniów.</p> <p>7. Przeprowadzono trzy otwarte konkursy na realizację zadań publicznych pn.: – „Ja i Ty – bezpieczni w szkole oraz w placówce. Projekty edukacyjne wzmacniające bezpieczeństwo w szkole oraz w placówce poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego”; – „Bezpieczna i przyjazna szkoła –</p>
		<p>Liczba przeszkolonych nauczycieli i rodziców w ramach szkoleń z zakresu wychowania i profilaktyki przygotowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.</p>	3 000	3 759		

		<p>Liczba beneficjentów projektów przeprowadzonych w ramach zadania publicznego „Bezpieczna i przyjazna szkoła - projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”</p>	4 000	43 006		<p>projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”;</p> <p>– „Szkoła przyjazna i bezpieczna dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – projekty promujące i upowszechniające działania z obszaru bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych, wspierających indywidualizację kształcenia oraz kształtowanie przyjaznego i bezpiecznego klimatu społecznego w szkole”.</p> <p>8. Zorganizowano konferencję podsumowującą Rok Bezpiecznej Szkoły, podczas której przekazano dyrektorom, nauczycielom, rodzicom, przedstawicielom kuratoriów oświaty i organów prowadzących szkoły i placówki, wnioski i rekomendacje z monitoringu: „Wzmacnianie poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych”.</p> <p>9. Zgodnie ze sprawozdaniami kuratorów oświaty, w szkołach i placówkach wdrożono wnioski z przeprowadzonego monitoringu: „Wzmacnianie poprawy bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych”.</p>
--	--	---	-------	--------	--	---

3.	Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych	Odsetek szkół prowadzących kształcenie zawodowe, które realizują kwalifikacyjne kursy zawodowe.	10%	10,6%	<i>Kształcenie zawodowe</i> 1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia w zawodach zgodnie z nową klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego. 2. Upowszechnianie nowej formy kształcenia ustawicznego – kwalifikacyjnych kursów zawodowych – realizowanych przez szkoły ponadgimnazjalne kształcące w zawodach. 3. Wdrożenie nowych egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. 4. Opracowanie założeń wdrażania Polskiej Ramy Kwalifikacji (kontynuacja).	<i>Kształcenie zawodowe</i> 1. Wdrożono zmodernizowaną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego z podziałem zawodów na kwalifikacje oraz nową podstawę programową kształcenia w zawodach; w ramach nadzoru pedagogicznego przeprowadzono kontrolę zgodności kształcenia w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego. 2. Podjęto działania upowszechniające i promujące nową formę kształcenia ustawicznego: kwalifikacyjne kursy zawodowe. 3. Wdrożono nowe egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, do których przystąpiły 26 882 osoby. 4. Kontynuowano opracowywanie założeń wdrażania Polskiej Ramy Kwalifikacji.
		Odsetek uprawnionych uczniów, którzy przystąpili do nowego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.	80%	80,46%		
		Liczba kwalifikacji, wyodrębnionych w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wstępnie przypisanych do poziomów w Polskich Ramach Kwalifikacji.	350	413		
		Odsetek szkół ponadgimnazjalnych spośród szkół objętych monitorowaniem, w których stosowane są zalecane warunki realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.	80%	80%	<i>Kształcenie ogólne</i> 5. Podjęcie przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli nowych zadań polegających na wspomaganie szkół i placówek oświatowych w podnoszeniu jakości kształcenia oraz tworzeniu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów. 6. Opracowanie narzędzi do wewnętrznego monitorowania realizacji podstawy programowej oraz organizacja szkoleń i konferencji dla dyrektorów, a także nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych z zakresu wewnętrznego monitorowania	<i>Kształcenia ogólne</i> 5. Publiczne placówki doskonalenia nauczycieli podjęły nowe zadania polegające na wspomaganie szkół i placówek oświatowych w podnoszeniu jakości kształcenia oraz tworzeniu sieci współpracy i samokształcenia dla nauczycieli i dyrektorów. 6. Opracowano poradniki zawierające narzędzia do wewnętrznego monitorowania realizacji podstawy programowej dla przedszkoli oraz szkół, a także poradniki na temat planowania pracy nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej

		Odsetek publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, które podjęły realizację zadania wspomaganie i tworzenia sieci współpracy.	30%	30%	<p>realizacji podstawy programowej, planowania i ewaluacji pracy dydaktycznej, a także zalecanych warunków realizacji podstawy programowej.</p> <p>7. Opracowanie narzędzi i przeprowadzenie monitorowania wdrażania podstawy programowej w roku szkolnym 2012/2013. Opracowanie raportu z wyników monitorowania.</p> <p>8. Przygotowanie zbioru materiałów dotyczących planowania i ewaluacji pracy nauczycieli historii i społeczeństwa oraz przyrody.</p> <p>9. Opracowanie i publikacja Informatorów do egzaminu maturalnego od 2015 r., przeprowadzanego w oparciu o nową podstawę programową.</p>	<p>i wychowania fizycznego. Przeprowadzono szkolenia dla dyrektorów liceów z zakresu monitorowania realizacji podstawy programowej (w tym zalecanych warunków) i dla nauczycieli historii i społeczeństwa oraz przyrody z zakresu planowania i ewaluacji pracy dydaktycznej.</p> <p>7. Opracowano narzędzia do monitorowania oraz przeprowadzono monitorowanie wdrażania podstawy programowej w roku szkolnym 2012/2013 (w formie elektronicznej), a także opracowano raport z wyników monitorowania.</p> <p>8. Opracowano poradniki zawierające materiały dotyczące planowania pracy nauczycieli historii i społeczeństwa oraz przyrody.</p> <p>9. Centralna Komisja Egzaminacyjna opublikowała <i>Informatory o egzaminie maturalnym od 2015 r.</i> (26 publikacji), zawierające opis egzaminu z każdego przedmiotu i przykładowe zadania, w tym również dla absolwentów niepełnosprawnych – niesłyszących i niewidomych (w formacie WinBraille).</p>
--	--	---	-----	-----	---	---

4.	Racjonalizacja zasad finansowania zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego przy jednoczesnym utrzymaniu odpowiedniej jakości edukacji	Zaakceptowanie przez Radę Ministrów wypracowanych rozwiązań systemowych (wartość logiczna – TAK lub NIE).	TAK	TAK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wypracowanie rozwiązań systemowych będących efektem kompromisu osiągniętego pomiędzy MEN, związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli oraz przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego. 2. Spotkania ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli oraz przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego w sprawie projektowanych zmian w ustawie – Karta Nauczyciela. 3. Działania informacyjne na temat proponowanych zmian. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.-2. W wyniku cyklu spotkań roboczych z udziałem przedstawicieli związków zawodowych zrzeszających nauczycieli oraz przedstawicieli korporacji jednostek samorządu terytorialnego, opracowano projekt rozwiązań systemowych. Omawiając kierunki niezbędnych zmian ustawy – Karta Nauczyciela, strony przedstawiały swoje stanowiska w zakresie poszczególnych obszarów pragmatyki zawodowej nauczycieli. Cykl spotkań zakończony został wspólną konferencją prasową. Informacje o przebiegu poszczególnych spotkań zamieszczano na stronie internetowej MEN. 3. Wypracowany projekt rozwiązań był omawiany podczas licznych spotkań przedstawicieli MEN (członków Kierownictwa, pracowników) ze środowiskami nauczycieli, reprezentowanymi przez związki zawodowe (np. obrady regionalnych kół nauczycielskich związków zawodowych) oraz spotkań z przedstawicielami środowisk jst (konwenty i inne spotkania).
----	--	---	-----	-----	---	---

CZĘŚĆ B: Realizacja celów priorytetowych wynikających z budżetu państwa w układzie zadaniowym w roku 2013

Lp.	Cel	Mierniki określające stopień realizacji celu			Planowane podzadania budżetowe służące realizacji celu	Podjęte podzadania budżetowe służące realizacji celu
		nazwa	planowana wartość do osiągnięcia na koniec 2013 r.	osiągnięta wartość na koniec 2013 r.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	<p>Podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia i wychowania.</p> <p><i>cel zadania nr 3.1. Edukacja i wychowanie – w ramach funkcji nr 3. Edukacja, wychowanie i opieka, ujętych w budżecie zadaniowym</i></p>	<p>Odsetek uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %).</p>	83,4%	83,6%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty. <i>(podzadanie 3.1.1)</i> 2. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne. <i>(podzadanie 3.1.2)</i> 3. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. <i>(podzadanie 3.1.3)</i> 4. Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych. <i>(podzadanie 3.1.4)</i> 5. Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych. <i>(podzadanie 3.1.5)</i> 6. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna. <i>(podzadanie 3.1.6)</i> 7. Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej. <i>(podzadanie 3.1.7)</i> 8. Wspomaganie JST w finansowaniu zadań oświatowych poprzez część oświatową subwencji ogólnej. <i>(podzadanie 3.1.8)</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty. <i>(podzadanie 3.1.1)</i> 2. Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne. <i>(podzadanie 3.1.2)</i> 3. Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej. <i>(podzadanie 3.1.3)</i> 4. Przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych. <i>(podzadanie 3.1.4)</i> 5. Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych. <i>(podzadanie 3.1.5)</i> 6. Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna. <i>(podzadanie 3.1.6)</i> 7. Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej. <i>(podzadanie 3.1.7)</i> 8. Wspomaganie JST w finansowaniu zadań oświatowych poprzez część oświatową subwencji ogólnej. <i>(podzadanie 3.1.8)</i>

Część D: Informacja dotycząca realizacji celów objętych planem działalności na rok 2013

I. W zakresie części A planu działalności na rok 2013:

– cel nr 1. *Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci młodszych.*

Wszystkie zadania planowane w ramach celu zostały podjęte, niejednokrotnie w szerszym zakresie, niż pierwotnie zakładano. Minister Edukacji Narodowej ustalając podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2012/2013 oraz 2013/2014 uznał „wspieranie rozwoju dziecka młodsze, w tym obniżenie wieku szkolnego do 6 lat” za jedno z priorytetowych zadań systemu edukacji.

Dla placówek doskonalenia nauczycieli oznaczało to obowiązek objęcia nauczycieli i dyrektorów przedszkoli oraz szkół podstawowych intensywnym wspomaganie w zakresie pracy z najmłodszymi dziećmi. Z uwagi na to, Ministerstwo Edukacji Narodowej przeprowadziło monitorowanie planowania i wykonania przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli działań w omawianym zakresie. Z informacji przekazanych przez dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli wynika, że od 1 stycznia do kwietnia 2013 r. placówki doskonalenia nauczycieli zrealizowały różne formy doskonalenia w zakresie związanym z rozpoczęciem przez dzieci sześciolatki obowiązku szkolnego dla 66 589 nauczycieli szkół podstawowych, 64 692 nauczycieli przedszkoli i 3 050 nauczycieli pracujących w innych formach wychowania przedszkolnego.

Dyrektorzy i nauczyciele otrzymali wspomaganie w zakresie:

- metodyki pracy z dziećmi sześciolatkami,
- problematyki dotyczącej psychologiczno-pedagogicznych aspektów rozwoju młodszych dzieci i związanych z tym zadań stawianych przed szkołą,
- organizowania i prowadzenia spotkań informacyjnych dla rodziców dzieci, które będą mogły rozpocząć naukę w klasie I szkoły podstawowej i przygotowania rodziców do wspomaganie dziecka w uczeniu się nowej roli.

Placówki doskonalenia nauczycieli przeprowadziły również działania polegające na przygotowaniu dyrektorów i nauczycieli do prowadzenia w szkole punktu konsultacyjnego dla rodziców dzieci, które mogą rozpocząć naukę w I klasie szkoły podstawowej. Dyrektorzy i nauczyciele otrzymali także materiały i opracowania wspomagające organizację i realizację działań adresowanych do rodziców dzieci, które rozpoczną naukę w I klasie szkoły podstawowej.

Przeprowadzono również działania w zakresie przygotowania dyrektorów i nauczycieli przedszkoli, dyrektorów szkół podstawowych, w których znajdują się oddziały przedszkolne i nauczycieli innych form wychowania przedszkolnego, do współpracy z dyrektorami i nauczycielami szkół podstawowych w celu zorganizowania i przeprowadzenia spotkań wychowanków przedszkoli z uczniami klas I oraz starszych szkoły podstawowej.

Przeprowadzono monitoring poradni psychologiczno-pedagogicznych w zakresie działań związanych z obniżaniem wieku szkolnego. W badaniu wzięło udział 575 poradni, które w ramach podejmowanych działań prowadziły m. in.: spotkania i warsztaty z rodzicami dzieci przed rozpoczęciem edukacji szkolnej, spotkania i warsztaty z nauczycielami dotyczące oceny gotowości szkolnej i przygotowania dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole, współpracy z rodzicami w tym zakresie oraz dotyczące uwzględniania w pracy specyfiki funkcjonowania młodszych dzieci, a także zajęcia dla dzieci przed rozpoczęciem edukacji szkolnej.

Wspierano organy prowadzące w przygotowaniu szkół do objęcia obowiązkiem szkolnym dzieci 6-letnich, poprzez działania przewidziane w programie: „Radosna szkoła” oraz przekazywanie jednostkom samorządu terytorialnego subwencji oświatowej na dzieci 6-letnie rozpoczynające naukę w szkole podstawowej.

Promowano edukację przedszkolną i wczesnoszkolną wśród rodziców najmłodszych dzieci, poprzez kampanię edukacyjno-informacyjną, która miała charakter szerszy, niż pierwotnie planowano. Utworzono kanały bezpośredniego kontaktu dla rodziców zainteresowanych odpowiedziami na pytania dotyczące obniżenia wieku spełniania obowiązku szkolnego. MEN uruchomił specjalny adres e-mail (szesciolatek@men.gov.pl) przeznaczony wyłącznie do bezpośredniego kontaktu dla osób (głównie rodziców) zainteresowanych kwestiami związanymi z obniżeniem wieku realizacji obowiązku szkolnego; poprzez ten kanał informacyjny do MEN zgłaszane są również uwagi dotyczące stanu infrastruktury, bądź przestrzegania przepisów oświatowych dotyczące konkretnych szkół.

W dniu 11 czerwca 2013 r. uruchomiono infolinię pn. „6-linia” – osoby zainteresowane kwestiami związanymi z obniżeniem wieku spełniania obowiązku szkolnego (m.in. rodzice uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym, jak również samorządowcy) mogą telefonicznie, pod numerem (22) 34 74 700, uzyskać odpowiedzi na interesujące ich pytania; pod tym numerem można zgłosić również potrzebę interwencji w szkole, co do której zaobserwowano nieprawidłowości w zakresie przygotowania na przyjęcie sześciolatków.

Potrzebę interwencji w konkretnej placówce szkolnej można zgłosić także elektronicznie, poprzez formularz udostępniony na specjalnie uruchomionej stronie internetowej: www.6latki.men.gov.pl, adresowanej przede wszystkim do rodziców, nauczycieli i uczniów oraz organów prowadzących szkoły. Na stronie internetowej (w zakładce „Interwencja”) można również sprawdzić status zgłoszonej interwencji (niezależnie od tego, czy została zgłoszona telefonicznie, czy poprzez elektroniczny formularz). Ponadto na ww. witrynie internetowej znajdują się również informacje o przyczynach obniżenia wieku obowiązku szkolnego, wyniki badań, opisy dobrych praktyk, najczęstsze pytania i odpowiedzi związane z nauką sześciolatków w szkole oraz porady dla rodziców, nauczycieli i samorządowców.

Idea obniżenia wieku obowiązku szkolnego upowszechniana była także poprzez dystrybucję materiałów graficznych, filmowych i wizualnych na własnych profilach na portalach społecznościowych: You Tube, Facebook i Twitter.

W związku z reformą obniżenia wieku szkolnego, od początku 2013 r. członkowie kierownictwa MEN odwiedzili wszystkie województwa na terenie kraju (łącznie 35 wizyt), celem odbycia spotkań z rodzicami dzieci sześciolatków (łącznie ponad 2 800 uczestników) i przedstawicielami lokalnych środowisk oświatowych, w tym: z samorządowcami, dyrektorami oraz nauczycielami szkół i przedszkoli (łącznie ok. 5 500 uczestników). Celem tych wizyt było promowanie dobrych lokalnych praktyk samorządów, jak również prezentowanie przykładów dobrej współpracy przedszkoli i szkół w kontekście wdrażania reformy obniżenia wieku szkolnego. Powyższe spotkania były również okazją do wymiany opinii i upowszechniania informacji o powodach i zaletach obniżenia wieku obowiązku szkolnego.

MEN wydał trzy ulotki informacyjne i dwa plakaty na temat edukacji szkolnej sześciolatków, które zostały wysłane bezpośrednio do organów prowadzących szkoły podstawowe i przedszkola oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych, z przeznaczeniem do dystrybucji wśród rodziców w placówkach wychowania przedszkolnego i szkołach podstawowych. Materiały te były również dystrybuowane podczas wizyt członków kierownictwa MEN na terenie województw. Przekazano również gminom broszurę: „Sześciolatki w szkole. Działania samorządów – dobre praktyki” wydaną przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, która zawiera podsumowanie wyników badania ORE, dotyczącego działań samorządów na rzecz zwiększenia liczby sześciolatków w szkole oraz prezentuje dobre praktyki samorządów w tym zakresie.

Prowadzono także działania aktywizujące społeczność szkolną – promowanie dobrych praktyk. MEN zrealizował dwie edycje konkursu: „Mam 6 lat”, skierowanego do rodziców uczniów i środowiska szkolnego. Konkurs miał na celu popularyzację obniżenia wieku spełniania obowiązku szkolnego poprzez uświadomienie, jakie umiejętności zdobywa sześciolatek w szkole. Celem dodatkowym było upowszechnianie najciekawszych doświadczeń rodziców i ich dzieci, które poszły do szkoły jako sześciolatki.

Prowadzono kampanie w mediach (spoty TV, radio, internet), przygotowano i wyemitowano w telewizji, radiu i internecie spoty informacyjne:

- spot z udziałem Moniki Dryl, Mateusza Krautwurst i Michała Rusinka – emitowany w okresie luty-kwiecień 2013 roku (TV, radio, internet);
- spot z udziałem Doroty Zawadzkiej, Weroniki Książkiewicz i prof. Krzysztofa Konarzewskiego – emitowany w okresie luty-kwiecień 2013 r. oraz w czerwcu 2013 r. (TV, radio, internet);
- spoty z wypowiedziami rodziców, którzy zapisali swoje dzieci do szkoły w wieku 6 lat (spoty pokazują pozytywne doświadczenia rodziców i dzieci w kontekście obniżenia wieku obowiązku szkolnego) – emitowane w okresach czerwiec-lipiec i koniec sierpnia 2013 r. (TV, internet).

Pomimo realizacji licznych zadań nie osiągnięto planowanej wartości miernika: *Liczba dzieci 6-letnich (tj. urodzonych w 2007 r.) rozpoczynających w roku szkolnym 2013/2014 naukę w klasie I szkoły podstawowej*, planowano ok. 100 000 dzieci, uzyskano 62 758 .

Prawdopodobnymi czynnikami, które spowodowały nieosiągnięcie zakładanej wartości miernika były:

- informacje o projektowanym wydłużeniu okresu przejściowego, w którym rodzice decydują o spełnianiu obowiązku szkolnego przez ich 6-letnie dzieci – w maju 2013 r. MEN skierował do konsultacji społecznych projekt ustawy zakładający, że od 1 września 2014 r. obowiązek szkolny dotyczył będzie dzieci, które ukończą 6 lat w pierwszej połowie roku,
- negatywna kampania medialna prowadzona przez środowiska przeciwnie obniżeniu wieku rozpoczynania spełniania obowiązku szkolnego do 6 lat (w tym kampania dot. zorganizowania referendum dotyczącego m. in. tej kwestii).

Mimo realizowanej przez MEN kampanii, przekonującej, że najlepszym miejscem dla sześciolatków jest szkoła, w ciągu ostatnich pięciu lat opinie na temat optymalnego wieku dla rozpoczęcia edukacji szkolnej właściwie się nie zmieniły. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez CBOS, tylko nieznacznie wzrósł odsetek badanych podzielających pogląd, że powinny być nią objęte

już sześciolatki (z 28% do 32%). Głównym powodem sprzeciwu wobec obniżenia wieku szkolnego jest obawa, czy sześciolatki są wystarczająco dojrzałe, by rozpocząć naukę w szkole. Pozostali przeciwnicy zmiany najczęściej wskazywali na brak przygotowania szkół i złe przygotowanie oraz nieudolne wdrażanie reformy. Badani przez CBOS respondenci są przeciwni obniżeniu wieku szkolnego (64%). Co trzeci (31%) popiera mające wejść w życie zmiany. Co dwudziesty (5%) nie zajął w tej sprawie stanowiska. Najmniej przychylni obniżeniu wieku szkolnego są mieszkańcy małych miast do 20 tys. mieszkańców. Jedynie co czwarty z nich (24%) jest za pójściem sześciolatek do szkół. Wykształcenie tylko nieznacznie różnicuje poglądy na ten temat.

W dniu 13 czerwca 2013 r. Sejm RP uchwalił *ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz 827). Ustawa jest konsekwencją zapowiedzi Rządu o konieczności wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego w realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego, poprzez dotowanie z budżetu państwa. Weszła ona w życie z dniem 1 września 2013 r. Celem zmian jest systematyczne zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego, zakończone 1 września 2017 r. zapewnieniem wszystkim dzieciom w wieku od 3 do 5 lat miejsca realizacji wychowania przedszkolnego w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego, w których ustawowo zostanie ograniczona wysokość opłat pobieranych od rodziców za korzystanie przez ich dzieci z wychowania przedszkolnego.

Osiągnięcie tego celu spowoduje, że wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3-5 lat w niedalekiej przyszłości będzie porównywalny ze wskaźnikami w innych krajach UE - (oczekiwana w 2020 r. wartość wskaźnika upowszechnienia wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3-5 lat, określona w dokumencie „Perspektywa uczenia się przez całe życie” powinna wynosić co najmniej 90%). Wprowadzane zmiany mogą mieć także pozytywny wpływ na zwiększenie udziału kobiet w rynku pracy, a w dalszej perspektywie mogą korzystnie wpłynąć na poprawę wskaźników demograficznych.

Cel ten będzie osiągnięty m. in. dzięki:

- wprowadzeniu dotacji celowej dla gmin na zwiększenie liczby miejsc i poprawę warunków wychowania przedszkolnego, przy jednoczesnym zapewnieniu dostępu do bezpłatnego wychowania przedszkolnego w takim samym wymiarze (nie krótszym niż 5 godzin dziennie) w publicznych przedszkolach i publicznych innych formach wychowania przedszkolnego znajdujących się na terenie danej gminy, bez względu na prowadzący je organ;
- ustawowemu ograniczeniu wysokości opłat pobieranych od rodziców za świadczenia udzielane przez publiczne przedszkole oraz publiczną inną formę wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym ustalony przez radę gminy czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki - od 1 września 2013 r. opłata ta nie może przekraczać 1 zł za godzinę zajęć ponad ustalony przez organ prowadzący bezpłatny czas nauczania, wychowania i opieki. W kolejnych latach kwota ta będzie podlegała waloryzacji.

Równocześnie nałożony został na gminy obowiązek zapewnienia od dnia 1 września 2015 r. każdemu dziecku czteroletniemu, a od dnia 1 września 2017 r. także każdemu dziecku trzyletniemu, miejsca realizacji wychowania przedszkolnego.

Istotny wpływ na uzyskaną na koniec roku 2013 wartość miernika określającego stopień realizacji celu: *Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających w roku szkolnym 2013/2014 z edukacji przedszkolnej*, miała zmiana danych demograficznych opublikowanych przez Główny Urząd Statystyczny. Ostatnie opublikowane dane dotyczyły stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. Dane dotyczące stanu na koniec 2011 r. nie były publikowane do czasu opracowania wyników spisu powszechnego, przeprowadzonego w marcu 2011 r. W listopadzie 2012 r. GUS ogłosił dane o liczbie ludności wg stanu na koniec 2011 r. i skorygowane dane wg stanu na koniec 2010 r., uwzględniające wyniki spisu powszechnego w 2011 r. Okazało się, że liczba dzieci w wieku 3-5 lat na koniec 2010 r. jest o ok. 37 tys. wyższa, niż wg danych sprzed spisu powszechnego, na koniec 2011 r. różnica ta wynosiła ponad 46 tys. dzieci. Podobnie sytuacja wygląda w grupie dzieci 3-6 lat, gdzie różnice te wynoszą odpowiednio 41 i 54 tys. dzieci. Skorygowane dane GUS spowodowały, że mimo znaczącego przyrostu miejsc wychowania przedszkolnego (w skali 2013 r. wzrost o 80 tys.) wskaźnik upowszechnienia wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 3-5 lat obniżył się w stosunku do planowanego.

Pomimo tego, że nie osiągnięto zakładanych wartości mierników, należy stwierdzić, że prowadzone działania przyczyniły się do założonego celu, tj. zwiększyły szanse edukacyjne dzieci młodszych.

– cel nr 2. **Poprawa poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty.**

W 2012 r. Minister Edukacji Narodowej ustaliła, że jednym z podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2012/2013 będzie „Wzmacnianie bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych” i ogłosiła rok szkolny 2012/2013 – Rokiem Bezpiecznej Szkoły.

Ustalenie w kierunkach polityki oświatowej państwa Wzmacniania bezpieczeństwa, jako jednego z priorytetów oznaczało, że dyrektorzy szkół byli zobowiązani w swoich działaniach zwracać uwagę na ten aspekt w całej działalności szkoły. Placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne i biblioteki pedagogiczne przygotowały ofertę dla szkół wspierającą nauczycieli w ich działaniach na rzecz bezpieczeństwa, tj. przygotowania oferty szkoleń, konferencji i seminariów, a kuratorzy oświaty w ramach nadzoru kontrolowali i monitorowali działania na rzecz bezpieczeństwa.

Wszystkie zaplanowane zadania służące realizacji celu zostały podjęte.

Główną ideą Roku Bezpiecznej Szkoły była zasada, że bezpieczną szkołę tworzy nie tylko dyrektor szkoły, ale także świadomi swych praw i obowiązków uczniowie, uczestniczący w programach nauczyciele, zaangażowani rodzice oraz wspierające szkołę środowisko zewnętrzne, w tym m. in. organy służby publicznej, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego. Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim uczniom nie oznaczało koncentrowania się jedynie na zapobieganiu agresji i przemocy.

Wychodząc z założenia, że najskuteczniej szkole mogą pomóc organizacje, instytucje i ludzie, którzy są blisko konkretnych szkół i ich problemów, Minister Edukacji Narodowej zainicjowała stworzenie koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów środowisko. W obecności przedstawicieli ministerstw i instytucji państwowych zaangażowanych w projekty rządowe na rzecz bezpieczeństwa, reprezentanci 16 organizacji pozarządowych zaproszonych do Koalicji, 5 grudnia 2012 r. podpisali list intencyjny. Sygnatariusze listu zobowiązali się m. in. do podejmowania działań skierowanych na wzmacnianie szeroko rozumianego bezpieczeństwa uczniów oraz współpracy przy planowanych w przyszłości projektach realizowanych w Roku Bezpiecznej Szkoły. Ministerstwo Edukacji Narodowej pozyskało w 2013 r. także 4 nowych Partnerów.

Koalicjanci zobowiązali się do prowadzenia działań mających na celu wzmacnianie bezpieczeństwa we współpracy ze szkołami i placówkami oświatowymi. Dbałość o bezpieczeństwo i wychowanie miało być rozumiane szeroko, m. in., jako dbanie o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie, ochrona przed przemocą fizyczną, psychiczną i używkami, budowanie poczucia bezpieczeństwa poprzez kształtowanie postaw społecznych uczniów, uczenie współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych, promowanie wolontariatu.

Wszyscy Partnerzy zadeklarowali aktywność skierowaną do uczniów, nauczycieli, rodziców i specjalistów psychologów i pedagogów szkolnych oraz współpracę przy planowanych projektach realizowanych w ramach Roku Bezpiecznej Szkoły. Jako istotny element inicjatywy uruchomiono portal: www.bezpiecznaszkola.men.gov.pl, który miał formułę otwartą. Członkowie Koalicji, w ramach przysługujących im praw autorskich, przekazywali do Ministerstwa Edukacji Narodowej materiały edukacyjne oraz materiały informacyjne o podejmowanych działaniach na rzecz wzmacniania poczucia bezpieczeństwa uczniów.

W ramach Roku Bezpiecznej Szkoły odbyła się akcja: Ja i Ty - bezpieczni w szkole, której celem było pobudzenie aktywności środowisk związanych ze szkołą: uczniów, nauczycieli, rodziców - do podejmowania aktywności w zakresie szeroko pojętej problematyki bezpieczeństwa, przeciwdziałania negatywnym aspektom zachowania, relacji wzajemnych, kształtowania właściwych postaw, kompetencji społecznych, odpowiedzialności, czyli szerokiego wachlarza działań mających na celu eliminowanie zjawisk negatywnych. Formularz oraz zasady uczestnictwa w akcji były dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej w banerze Rok Bezpiecznej Szkoły. Uczestnicząca w akcji szkoła, zobligowana była wypełnić formularz zgłoszeniowy i wybrać sobie obszar bezpieczeństwa, w którym chce podzielić się swoimi działaniami. Działania te miały pokazywać poszczególne etapy, począwszy od przeprowadzonej diagnozy problemów i potrzeb, następnie podejmowania działań naprawczych, uwzględniających zaangażowanie wszystkich osób i podmiotów współpracujących ze szkołą lub placówką. Szkoła mogła zgłosić po jednym wniosku w każdym z obszarów. Do akcji „Ja i Ty – bezpieczni w szkole” napłynęło 1 135 zgłoszeń. Szkoły oceniły bardzo pozytywnie podejmowane przez siebie działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa. Po przeprowadzeniu oceny formalnej 487 formularzy zostało zakwalifikowanych do oceny merytorycznej, którą na podstawie pkt. 6 Zasad uczestnictwa w akcji „Ja i Ty – bezpieczni w szkole”, przeprowadziły 7 czerwca 2013 r. kuratoria oświaty. W drugim etapie, właściwy dla danej szkoły kurator oświaty wybrał 3 najlepsze projekty. Ostatecznie do Kapituły konkursu przesłano 48 finalistów, po trzech z każdego województwa. Kapituła, w skład której wchodziła przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE) i organizacji pozarządowych, wyłoniła laureatów akcji. Podczas uroczystości podsumowującej Rok Bezpiecznej Szkoły, wręczono dyplomy i pamiątkowe tabliczki 16 laureatom akcji „Ja i Ty bezpieczni w szkole”.

W ramach Rządowego programu na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”, zgodnie z przyjętym harmonogramem na 2013 r. resort edukacji ogłosił konkursy na realizację zadań publicznych w ramach poprawy bezpieczeństwa w szkołach:

1) „Ja i Ty – bezpieczni w szkole oraz w placówce. Projekty edukacyjne wzmacniające bezpieczeństwo w szkole oraz w placówce poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego”.

Ministerstwo Edukacji Narodowej wspierało szkoły i placówki edukacyjne, które w oparciu o przeprowadzoną diagnozę stanu bezpieczeństwa w szkole i/lub placówce, zaplanowały i przeprowadziły projekty edukacyjne wzmacniające bezpieczeństwo w szkole i/lub placówce poprzez poprawę relacji interpersonalnych i klimatu społecznego. Projekty edukacyjne wzmacniające bezpieczeństwo w szkole i/lub placówce uwzględniały przynajmniej dwa spośród niżej wymienionych obszarów:

- rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w relacjach interpersonalnych, uczenie współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych, kształtowanie postaw obywatelskich, rozwijanie samorządności i wolontariatu, na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i/lub placówkach,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli, na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i/lub placówkach
- budowanie pozytywnego wizerunku szkoły i/lub placówki, w tym: rozwijanie umiejętności zagospodarowywania czasu wolnego dzieci i młodzieży, rozwijanie kompetencji kulturowych młodego pokolenia, nawiązywanie współpracy i budowanie „sieci współpracy” z podmiotami zewnętrznymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i/lub placówkach oraz upowszechnianie dobrych praktyk w tym zakresie.

Na realizację konkursu przeznaczono 1 mln zł, złożono 61 ofert, z których dofinansowanie otrzymało 26 projektów.

2) „Bezpieczna i przyjazna szkoła - projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”.

Ministerstwo Edukacji Narodowej wspierało szkoły, które w oparciu o przeprowadzoną diagnozę poziomów bezpieczeństwa w szkole i/ lub placówce zaplanowały i przeprowadziły projekty edukacyjne wzmacniające przynajmniej 3 spośród 12 obszarów działania, wskazanych – jako priorytetowe – w Roku Bezpiecznej Szkoły, tj. przeciwdziałanie wykluczeniu, promowanie zdrowego stylu życia, przeciwdziałanie uzależnieniom, promowanie bezpieczeństwa w sieci, dbanie o dobry klimat w szkole, rozwiązywanie sytuacji konfliktowych, przeciwdziałanie agresji i przemocy, reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych, dbanie o bezpieczny wypoczynek, zapewnianie bezpiecznej drogi do szkoły, udzielanie pierwszej pomocy, przestrzeganie zasad bhp i higieny.

Na realizację konkursu przeznaczono 2,5 mln zł, złożono 71 ofert, z których dofinansowanie otrzymało 57 projektów.

Założenia zadania publicznego „Bezpieczna i przyjazna szkoła - projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”:

- III etap edukacyjny – gimnazjum stwarza wyzwania zarówno dla samej młodzieży, jak i dla nauczycieli. Młodzież po przejściu ze szkoły podstawowej do gimnazjum wykazuje poważne problemy z adaptacją do nowego środowiska i nowych wymagań. Sytuacja stresu spowodowana zmianą szkoły i środowiska objawia się u uczniów podniesieniem poziomu lęku, obniżeniem motywacji do nauki, izolowaniem się, agresją i przemocą, wagarami i innymi problemowymi zachowaniami;
- realizacja tego zadania ma spowodować poprawę bezpieczeństwa w szkołach i placówkach, a w szczególności w gimnazjach;
- Szkoła przyjazna i bezpieczna dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – projekty promujące i upowszechniające działania z obszaru bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkołach ogólnodostępnych oraz integracyjnych, wspierające indywidualizację kształcenia oraz kształtowanie przyjaznego i bezpiecznego klimatu społecznego w szkole.

Na realizację konkursu przeznaczono 1,6 mln zł, złożono 89 ofert, z których dofinansowanie otrzymało 38 projektów.

Ministerstwo Edukacji Narodowej wspierało szkoły podstawowe i gimnazja, które realizowały działania upowszechniające bezpieczne i efektywne funkcjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnych, przewlekłe chorych, niedostosowanych społecznie czy zagrożonych niedostosowaniem społecznym, co sprzyjać miało rozszerzeniu wymiaru włączenia społecznego tych uczniów w społeczność szkolną poprzez rozwijanie potencjału wynikającego z różnorodności oraz umiejętności rozwiązywania trudności bez agresji i przemocy, jako alternatywy do działań powodujących wykluczenie i izolację jednostek. Projekty w ramach niniejszego zadania publicznego miały być realizowane we współpracy ze szkołami, w co najmniej trzech wskazanych poniżej obszarach, ukierunkowanych na:

- realizację zintegrowanych działań szkoły i organu prowadzącego szkołę na rzecz edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi razem z ich rówieśnikami, w tym w zakresie zapewnienia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi bezpiecznych i przyjaznych warunków kształcenia, wychowania i opieki,

- opracowanie i realizację zajęć wspierających funkcjonowanie społeczne i wspieranie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- promocję działań upowszechniających ideę bezpiecznej i efektywnej edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku lokalnym,
- poszerzenie wiedzy i umiejętności uczniów, nauczycieli i rodziców w zakresie tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska i klimatu psychospołecznego szkoły dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, celem umożliwienia szerszej partycypacji tych uczniów w życiu społecznym,
- poszerzenie wiedzy i umiejętności rodziców, nauczycieli i specjalistów w zakresie wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także możliwości włączenia społecznego tych uczniów,
- uspołecznienie szkoły poprzez rozwijanie współpracy szkoły z rodzicami uczniów, a także instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodziny w zakresie tworzenia bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- zakup narzędzi i pomocy dydaktycznych umożliwiających realizację celów projektu.

Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ośrodek Rozwoju Edukacji przygotowały *Ofertę działań profilaktycznych adresowanych do kadry pedagogicznej, rodziców, uczniów oraz organów prowadzących szkoły i placówki* do wykorzystania w realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa. Ponadto MEN upowszechniało ofertę *Programów spełniających kryteria dobrej jakości*, zamieszczonych na stronie internetowej www.ore.edu.pl.

W roku szkolnym 2012/2013 wprowadzono, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. *zmieniającym rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli* (Dz. U. poz. 1196), zmiany w funkcjonowaniu systemu doskonalenia nauczycieli. Na mocy tego rozporządzenia, od 1 stycznia 2013 r. publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zostały zobowiązane do organizowania i prowadzenia doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa, ustalanych przez Ministra Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 35 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Ministerstwo Edukacji Narodowej przeprowadziło monitorowanie planowania i wykonania przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli działań w omawianym zakresie.

Z informacji przekazanych przez dyrektorów placówek doskonalenia nauczycieli wynika, że od stycznia do kwietnia 2013 r. placówki doskonalenia nauczycieli zrealizowały działania (w różnych formach) w zakresie doskonalenia nauczycieli i dyrektorów związanego ze wzmocnieniem bezpieczeństwa:

- szkół podstawowych – 25 719 działań doskonalących,
- przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego – 21 239 działań,
- szkół ponadgimnazjalnych – 15 432 działania,
- gimnazjów – 14 993 działania.

Oferta placówek doskonalenia nauczycieli dotycząca wzmocnienia bezpieczeństwa w szkołach była skierowana do 285 558 nauczycieli szkół podstawowych, do 191 010 nauczycieli szkół ponadgimnazjalnych, 164 720 nauczycieli gimnazjów, 72 998 nauczycieli przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz do 15 198 nauczycieli placówek.

Oferta placówek doskonalenia nauczycieli dotycząca wzmocnienia bezpieczeństwa uczniów w szkole była skierowana do 36 746 nauczycieli.

Dyrektorzy i nauczyciele otrzymali wspomaganie m. in. w zakresie:

- zapewnienia bezpieczeństwa uczniów,
- stosowania oddziaływań wychowawczych wobec uczniów, w tym w doskonaleniu umiejętności przeciwdziałania agresji i przemocy,
- udzielania pierwszej pomocy,
- rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- promowania zdrowego stylu życia,
- planowania i organizowania współpracy z rodzicami w celu wzmocnienia bezpieczeństwa w szkołach, w tym w zakresie angażowania rodziców do współpracy przy tworzeniu klimatu społecznego szkoły.

Jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły było i jest organizowanie dla uczniów pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Każdy uczeń miał zapewnioną, odpowiednią do jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, pomoc psychologiczno-pedagogiczną.

Podstawą do uruchomienia pomocy dziecku jest rozpoznanie jego potrzeb rozwojowych i edukacyjnych w tym zakresie – dostrzeżenie zarówno trudności dziecka, jak i jego szczególnych uzdolnień w celu udzielenia odpowiedniego wsparcia, należy do podstawowych zadań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ale także do innych osób, które na co dzień stykają się z dzieckiem i jego problemami.

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielali uczniom nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana była także rodzicom uczniów oraz nauczycielom, w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

Ponadto, w celu zapewnienia odpowiedniej do potrzeb uczniów danej szkoły pomocy psychologiczno-pedagogicznej dyrektor szkoły mógł podejmować współpracę z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, rodzicami uczniów, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, a także organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Komendą Główną Policji zrealizowało działania rozwijające profilaktykę rówieśniczą uczniów, jako skuteczną formę przeciwdziałania uzależnieniom. Celem tych działań było ograniczenie skali występowania zjawisk patologicznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz z przemocą rówieśniczą. Zadanie to było realizowane poprzez następujące projekty:

- Ogólnopolski Przystanek Profilaktyka a Ty i Regionalne Przystanki Profilaktyka a Ty;
- Profilaktyka a Ty/Edukacja;
- Ogólnopolska Noc Profilaktyki;
- Multimedialny Pakiet Edukacyjny.

Na ten cel Ministerstwo Edukacji Narodowej przeznaczyło środki finansowe w wysokości 0,9 mln zł w ramach Programu rządowego na lata 2008-2013 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”.

Program Profilaktyka a Ty (PaT) należy do strategii profilaktycznych aktywizujących twórczo młodzież na rzecz własnego rozwoju i pomocy rówieśnikom, którzy przejawiają zachowania problemowe. Jest więc formą profilaktyki uniwersalnej, która - w zależności od potrzeb - obejmuje również dzieci i młodzież z grup podwyższonego ryzyka. Jej istotą jest uruchamianie zasobów i potencjału młodzieży umożliwiających ich rozwój prospołeczny i prozdrowotny.

Znaczącym wydarzeniem w zakresie przeciwdziałania przestępczości było zawarcie 13 lutego 2013 r. porozumienia o realizacji i promowaniu programu edukacji prawnej w szkołach ponadgimnazjalnych między sześcioma partnerami: Ministrem Edukacji Narodowej, Ministrem Sprawiedliwości; prezesem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu; prezesem Krajowej Rady Radców Prawnych; prezesem Krajowej Rady Notarialnej oraz prezesem Stowarzyszenia Sędziów „Themis”. Program edukacji prawnej młodzieży szkół ponadgimnazjalnych był realizowany w drugim semestrze 2012/2013 roku, jest też kontynuowany w roku szkolnym 2013/2014. Ministerstwo Edukacji Narodowej jest odpowiedzialne za promowanie programu edukacji prawnej wśród szkół ponadgimnazjalnych, udzielanie pomocy w kontaktach partnerów ze szkołami oraz przygotowanie we współpracy z partnerami banku tematów lekcji.

Uzgodniony przez sygnatariuszy program może wpłynąć na poprawę jakości edukacji prawnej poprzez udział ekspertów-praktyków stosujących prawo na co dzień. Realizacja działań w ramach podpisanego porozumienia zwiększa świadomość prawną dzieci i młodzieży oraz wpływa na zmniejszenie się liczby czynów karalnych popełnianych przez nieletnich.

W celu ułatwienia opinii publicznej dostępu do informacji związanych z Rokiem Bezpiecznej Szkoły, Ministerstwo Edukacji Narodowej uruchomiło stronę <http://bezpiecznaszkola.men.gov.pl>. Strona zawiera wszystkie obszary bezpieczeństwa, w których ministerstwo od lat wspiera szkoły. W każdym z obszarów zebrane zostały działania, materiały, akty prawne oraz partnerzy, którzy wspierają dany obszar działania. W każdym wyodrębnionym aspekcie bezpieczeństwa zamieszczone zostały liczne materiały (ogółem 173), które przybliżają daną problematykę i pokazują możliwości poprawienia sytuacji ucznia i jego otoczenia. Przygotowano także opis działań (107 propozycji), statystyki, analizy, raporty, stanowiska, poradniki, scenariusze lekcji i przepisy prawne odnoszące się do różnych aspektów bezpieczeństwa. W materiałach tych wskazano również partnerów, z którymi można współpracować w danej problematyce, oraz zaprezentowano dobre praktyki. Zakładka „Aktualności” na stronie RBS zawierała informacje o ostatnich wydarzeniach Roku Bezpiecznej Szkoły.

Należy zaznaczyć, że celem resortu edukacji jest, aby działania dotyczące bezpieczeństwa ucznia były kontynuowane zgodnie z potrzebami partnerów i odbiorców.

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach systemu oświaty jest ważnym zadaniem Ministra Edukacji Narodowej, które nie zostało zakończone po realizacji Roku Bezpiecznej Szkoły. W 2013/2014 roku szkolnym Minister Edukacji Narodowej ustalając kierunek polityki oświatowej państwa pn. „Działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów” podkreśliła, że zadania dotyczące bezpieczeństwa uczniów będą kontynuowane. Większość organizacji pozarządowych sygnatariuszy listu intencyjnego Roku Bezpiecznej Szkoły została

zaproszona do współpracy w ramach obecnego priorytetu Ministra Edukacji Narodowej pn. Rok Szkoły w Ruchu. Należy spodziewać się, że kolejne działania oparte na współpracy międzyresortowej i z partnerami społecznymi przyniosą w wielu obszarach bezpieczeństwa wymierne efekty w kolejnym roku szkolnym.

Planowany do osiągnięcia cel został zrealizowany. Wszystkie zaplanowane zadania były realizowane. Z siedmiu mierników określających stopień realizacji celu, sześć zostało przekroczonych, a jedynie jeden nie został w pełni osiągnięty.

Miernik pierwszy: *Liczba uczniów – odbiorców działań przeprowadzonych przez Partnerów Koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie.*

Osiągnięta wartość miernika jest wyższa. Zaplanowano 32 000 uczniów, natomiast ostatecznie działaniami objęto 113 712 uczniów. Zwiększenie wartości miernika wynikało z faktu, że Ministerstwo Edukacji Narodowej podjęło liczne i szerokie działania o charakterze promocyjnym w zakresie upowszechniania informacji o Roku Bezpečnej Szkoły (RBS).

MEN organizował liczne spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych, którzy byli koalicjantami RBS. Podczas tych spotkań omawiane były zakresy i sposoby współpracy i możliwości upowszechniania informacji w szkołach i placówkach. Jednocześnie przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej aktywnie uczestniczyli w wielu konferencjach, spotkaniach organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, a także partnerów RBS. Przykładem był cykl regionalnych konferencji Fundacji Banku Ochrony Środowiska, których partnerem jest MEN.

Miernik drugi: *Liczba województw, w których odbyły się nie mniej niż dwa działania związane ze wzmacnianiem bezpieczeństwa w szkołach, przeprowadzone przez Partnerów Koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie.*

Wartość miernika została przekroczona, z 10 województw, do 16 województw, w których odbyły się nie mniej niż dwa działania związane ze wzmacnianiem bezpieczeństwa w szkołach, przeprowadzone przez Partnerów Koalicji na rzecz dbałości o sprzyjające rozwojowi i bezpieczne dla uczniów otoczenie.

Przekroczenie miernika wynika, podobnie jak w przypadku miernika nr 1, z szerokiej akcji promującej zadania związane ze wzmacnianiem bezpieczeństwa w szkołach w poszczególnych województwach.

Miernik trzeci: *Liczba szkół/placówek oświatowych, które w roku szkolnym 2012/2013 zrealizowały przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa.*

Wartość miernika została zaplanowana na poziomie 3 000 szkół, które zrealizują przedsięwzięcia na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Wartość miernika nie została osiągnięta, gdyż tylko 1135 szkół zgłosiło się do akcji Ja i Ty bezpieczni w szkole. Formularz oraz zasady uczestnictwa w akcji były dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej w banerze Rok Bezpečnej Szkoły. Szkoła, uczestnicząca w akcji, była zobowiązana wypełnić formularz zgłoszeniowy i wybrać obszar bezpieczeństwa, który chce zaprezentować jako dobrą praktykę rozwiązania problemu, czy poprawy sytuacji począwszy od przeprowadzonej diagnozy sytuacji, typologii potrzeb, podjęcia decyzji o kierunku działań naprawczych, uwzględniających zaangażowanie wszystkich grup środowiska szkolnego. W ocenie przedstawicieli Ministerstwa Edukacji Narodowej dużą barierą w zgłaszaniu się szkół mogła być obawa przed ujawnianiem problemów wynikających z przeprowadzonej diagnozy.

Miernik czwarty: *Odsetek szkół/placówek zgłoszonych do akcji Ja i Ty bezpieczni w szkole, które posiadają procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.*

Wartość miernika została zaplanowana na poziomie 95% odsetka szkół/placówek zgłoszonych do akcji Ja i Ty bezpieczni w szkole, które posiadają procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. Osiągnięta wartość miernika wyniosła 97,30% szkół i placówek.

Abstrahując od liczby szkół, które przystąpiły do programu, przekroczenie miernika o 2,30% szkół i placówek wynika z szeregu działań o charakterze promocyjnym w zakresie upowszechniania informacji o akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole, a także działań profilaktycznych prowadzonych przez szkoły, w oparciu o materiały upowszechniane przez ORE, dotyczące przykładu procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży do zastosowania w szkołach i placówkach.

Miernik piąty: *Odsetek szkół/placówek zgłoszonych do akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole, które oceniają za niewystarczające działania realizowane w trzech i więcej obszarach wskazanych w Roku Bezpečnej Szkoły.*

Osiągnięta wartość miernika realizacji zadania jest niższa, niż planowano – zaplanowana wartość miernika 10%, a osiągnięta 2% – co oznacza, że znacznie mniej szkół niż pierwotnie planowano, oceniło działania realizowane w trzech i więcej obszarach wskazanych w RBS, jako niewystarczające.

Abstrahując od liczby szkół, które przystąpiły do programu, korzystniejsza wartość miernika wynika z prawidłowo prowadzonych działań profilaktycznych w szkołach i placówkach, a także ze względu na podjęcie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej szeregu działań o charakterze promocyjnym w zakresie upowszechniania informacji o akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole. Został przygotowany formularz uczestnictwa w *akcji Ja i Ty – bezpieczni w szkole*, który zawierał m.in. pytania dotyczące oceny działań realizowanych w trzech i więcej obszarach wskazanych w Roku Bezpiecznej Szkoły.

Miernik szósty: *Liczba przeszkolonych nauczycieli i rodziców w ramach szkoleń z zakresu wychowania i profilaktyki przygotowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji*. Zaplanowana wartość miernika wynosiła 3 000 przeszkolonych nauczycieli i rodziców, a osiągnięto miernik 3 759 przeszkolonych nauczycieli i rodziców z zakresu wychowania i profilaktyki w ramach szkoleń przygotowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Realizacja przez ORE zadań z zakresu wychowania i profilaktyki zachowań problemowych dzieci i młodzieży oraz promocji zdrowego stylu życia w szkołach i placówkach w 2013 r. obejmowała organizację licznych szkoleń, konferencji, konsultacji dla pracowników poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz ośrodków doskonalenia nauczycieli z zakresu tworzenia programu wychowawczego i rozwiązywania trudnych sytuacji wychowawczych w szkole, ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, przeciwdziałania dyskryminacji. Przekroczenie planowanej wartości miernika wynika z faktu, że trudno rzetelnie oszacować faktyczną liczbę uczestników otwartych form doskonalenia, takich jak konferencje, warsztaty, konsultacje na etapie planowania. Organizowane formy doskonalenia cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Miernik siódmy: *Liczba beneficjentów projektów przeprowadzonych w ramach zadania publicznego „Bezpieczna i przyjazna szkoła - projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły, w szczególności projekty edukacyjne w gimnazjach”*.

Osiągnięta wartość miernika jest wyższa, niż planowano. Zgodnie z informacjami przekazanymi w sprawozdaniach z wykonania zadania publicznego, liczba beneficjentów wyniosła 43 006 (w tym: 30 591 uczniów, 8 719 rodziców, 3 687 nauczycieli i 3 696 przedstawicieli środowiska lokalnego), a planowano 4 000. Analiza wartości mierników ilościowych wskazuje na duże zainteresowanie szkół i placówek tematyką poprawy bezpieczeństwa w środowisku uczniowskim. Planowane wartości mierników były trudne do oszacowania z względu na niemożliwość do przewidzenia liczbę podmiotów, które wezmą udział w konkursie oraz form jego realizacji.

– cel nr 3. Podniesienie jakości kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

W ramach celu nr 3 wszystkie planowane zadania zostały podjęte. Planowane wartości mierników zostały osiągnięte, a wartość miernika nr 3 została nawet znacznie przekroczona.

Miernik trzeci: *Liczba kwalifikacji, wyodrębnionych w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, wstępnie przypisanych do poziomów w Polskich Ramach Kwalifikacji*. Przekroczenie *planowanej wartości miernika* (planowano wstępne przypisanie 350 kwalifikacji, a faktycznie przypisano 413 kwalifikacji), wynikało z potrzeby uwzględnienia w pracach pilotażowych, kwalifikacji poświadczających kompetencje z różnych obszarów zawodowych oraz nadawanych zarówno w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego, jak i poza nimi. Miało to na celu zapewnienie uniwersalności metody określania poziomu kwalifikacji w krajowej ramie oraz wypełnienie rekomendacji Grupy Doradczej Komisji Europejskiej ds. Europejskiej Ramy Kwalifikacji.